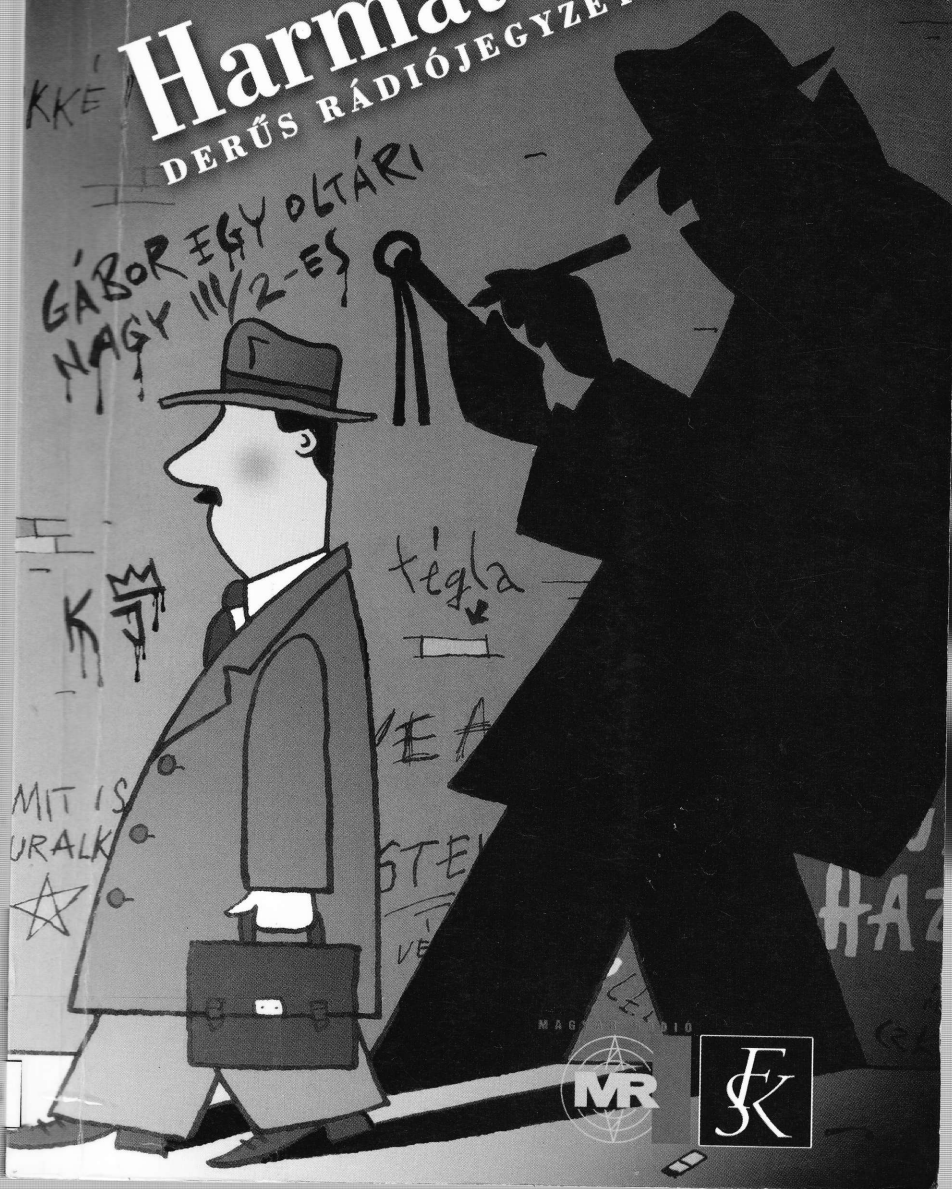

Spánn Gábor

Harmat-cseppek

DERŰS RÁDIÓJEGYZETEK

FIÚK-LÁNYOK

Osvát Ernő, a magyar sajtótörténet klasszikusa, egyszer azt mondta: az igazán tehetséges, aki többet tud, mint amennyit tanult. Viszont nem teheti hozzá, hogy lányoknak ezt előre bizonyítani kell. Napjaink egyik iskolai botránya pedig ezt látszik igazolni.

Mint valószínűleg tudják – hisz bejárta a hír a teljes magyar sajtót –, egy vidéki gimnáziumban a felvételre jelentkező lányoknak 13 ponttal többet kellett teljesíteni, mint a fiúknak ahhoz, hogy bekerüljenek. Tévedés ne essék, az iskolában nem bányászokat, vagy kohászokat képeztek, mely szakmák hagyományosan férfifoglalkozások.

Miközben a feministák interneten tiltakoznak a szőke nő kezdetű viccek ellen, szerintem ez volt a rossz vicc, de én egyáltalán nem csodálkozom. Ami az emancipációt illeti, Magyarország sosem volt dobogós. Most nem akarok történelemórát tartani, de menjünk egy picit vissza az időben.

A feudalizmusból nagy nehezen átgyalogoltunk a paternalizmusba. A létezett szocializmusban úgy mondták, fontos a nőpolitika. Már pedig szerintem csak politika van, mely vagy jó, vagy

rossz, és egyformán segíti, vagy sújtja a nőket és férfiakat, a belgákról most nem is beszéllek.

Igaz, hogy a 40 évig volt first lady férjén keresztül tulajdonképpen befolyásolta a belpolitikát, mely tény nem tettük a kirakatba. Egy kezemen meg tudom számolni, hogy az ún. szocializmusban a nyilvános politikai életben hány nő rendelkezett tényleges hatalommal.

Mivel kitűnően végeztem el a Foxi-Maxit, emlékszem, hogy az igazi Istenek Tanácsa mindig az MSZMP Politikai Bizottsága volt. Ebben – hogy eufemistikusan fogalmazzak –, mindig alulreprezentáltak voltak a nők. A kormányban általában az akkor még létezett könnyűipari minisztériumot, valamint néha az egészségügyi tárcát vezette nő. Egyikük – aki Rákosi alatt regnált – lábjegyzet is lesz a történelemkönyvekben. Tudniillik sok ezer öregedő honfitársunk csupán neki köszönheti életét, merthogy annak idején betiltotta az abortuszt.

Az Országgyűlésben is adtak az arányokra: mindig ült legalább egy szövőő, egy orvos-, vagy tanítónő, és mindenkor egy sokszoknyás, népviseletbe öltözött, nemzetiségi küldött. Belőlük általában kettő is volt, arra az esetre, ha az egyik nem találná meg a parlamentet. Egy időben az országgyűlés elnöke is nő volt. Szép, nagydarab asszony, biztos azért, hogy elbírija a csöngőt. Nagyon jól mutattak szünetben egy képen az MTA elnö-

ke, a kohó- és gépipari miniszter és egy palóc aszszony, kezében egy szál virslivel. Másról, mint hogy mustárral eszi vagy csak zsömlével, úgysem dönthették.

Igazi karriert nők a művészeti életben vagy a sportban érhetnek el. Hiszen Marx ide, Lenin oda, Szilviának a Csárdáskirálynőben nőből kellett lenni, ha Edwin nem is volt mindig herceg.

Aztán jött a rendszerváltás. A nőknek leginkább a testhelyzete változott. A politikai nem anynyira. Egy biztos: szabadon választott és legitim parlamentünkben többen vannak, szebbek és okosabbak. Némelyikük jobb debattőr férfi társainál. Láttam filmet is vállalkozó nőről, aki maga teremtette impériumában élet-halál ura volt. A 3 gyerek, 3 szoba, 4 kerék jelszavához is mindenképp nő szükségesítettik, mégpedig nem is rövid időre, ha ideális családképben gondolkodunk.

Vízont a mókuserékből, mely a pénz utáni hajszára velejárója, nehéz kiszállni, kevesen engedhetik meg maguknak, hogy függetlenített anyák legyenek. Közszájon forog, hogy egyes vállalatvezetők páncélszekrényükben őrzik az aláírt dokumentumot frissen felvett fiatal nődolgozóiktól, melyben kötelezik magukat, hogy x éven belül nem szülnék gyereket. Máig egy ország törődik bele, hogy azonos munkáért a nők rendszeresen kevesebb bért kapnak, mint férfi megfelelőjük.

Ahhoz, hogy ne csak a sakkban adjunk a világnak férfiakat legyőző hölgyeket, legalább az esély-

egyenlőséget nem szabadna így pofán verni. Gondoljanak bele: 14 éves kislánynak – ha elfogadjuk alapállapotnak a 13 pontos hátrányt – már most tudomásul kell venni, hogy egész életében többet kell teljesíteni hímnemű társainál.

Szerencsére akadt egy bátor mama, aki bejelentette az iskolai ügyet az ombudsmannál. Kíváncsi vagyok, mit szól majd ehhez az állampolgári jogok országgyűlési biztosa, aki véletlenül szintén nőből van. Egyébként becsületszavamra nem akarok bevágódni nő hallgatóimnál így a szezon végén, de azért elmondom a bölcsességet, amit minden nap egy társaságban hallottam. Mikor esik egy férfi a legnagyobbat? Amikor az egójáról visszavesik az IQ-jára.